

საქართველოს კანონი

არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ

ადამიანის უფლებათა საყოველთაოდ აღიარებული საერთაშორისო პრინციპებიდან გამომდინარე და საქართველოს კონსტიტუციით გარანტირებული სინდისის, აღმსარებლობისა და რწმენის თავისუფლების შესაბამისად, ეს კანონი არეგულირებს საქართველოს მოქალაქეთა მიერ სამხედრო ვალდებულების არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის ფორმით მოხდასთან დაკავშირებულ სამართლებრივ ურთიერთობებს.

თავი I ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. კანონის მიზანი

ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო დეკლარაციის საფუძველზე ეს კანონი განსაზღვრავს არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურს, როგორც აზრის თავისუფლად გამოხატვის, სინდისის, აღმსარებლობის, რწმენის თავისუფლებასა და სამხედრო ვალდებულებას შორის გონივრულ და ჰუმანურ კომპრომისს.

მუხლი 2. საქართველოს კანონმდებლობა არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ

საქართველოს კანონმდებლობა არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ შედგება საქართველოს კონსტიტუციის, ამ კანონის და სხვა ნორმატიული აქტებისაგან.

მუხლი 3. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური

1. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური არის საზოგადოებრივად სასარგებლო სამოქალაქო სამსახური, რომელიც ცვლის სამხედრო სამსახურს და ემყარება სამხედრო ვალდებულების სამხედრო სამსახურის ფორმით მოხდაზე უარის თქმის დასაბუთებას სინდისის, აღმსარებლობისა და რწმენის თავისუფლების საფუძველზე.

2. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური თავისი ხასიათით უნდა შეესაბამებოდეს სამხედრო სამსახურში არსებულ სირთულეებს. მისი ხანგრძლივობა უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ გაწვევით სამხედრო სამსახურის ხანგრძლივობას.

3. არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევას აწარმოებს მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისია.

4. მოქალაქე, რომელიც გადის არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურს, და მი სი ოჯახი სარგებლობენ გაწვევით სამხედრო სამსახურში მყოფი სამხედრო მოსამსახურებისათვის კანონმდებლობით დაწესებული შეღავათებით.

5. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის ვადა მოქალაქეს ეთვლება საერთო და სპეციალურ შრომით სტაჟში. მის სოციალურ დაცვას არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში ყოფნისას უზრუნველყოფს კანონმდებლობა.

მუხლი 4. არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გასაწვევი მოქალაქე

არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში მშვიდობიან პერიოდში გაიწვევენ მოქალაქეს, რომელმაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად უნდა მოიხადოს სამხედრო ვალდებულება, მაგრამ სინდისის, აღმსარებლობის ან რწმენის თავისუფლების მოტივით უარს აცხადებს სამხედრო სამსახურზე.

მუხლი 5. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის სახეები და გავლის ადგილები

1. მოქალაქე არსამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურს გადის შემდეგ სპეციალიზებულ არასამხედრო-შრომით ფორმირებებში, ჯგუფებში ან ინდივიდუალურად:

ა) საავარიო-სამაშველო, ეკოლოგიურ, ხანძარსაწინააღმდეგო ან სხვა სპეციალურ არასამხედრო-შრომით ფორმირებებში;

ბ) სამოქალაქო დანიშნულების სამშენებლო, სარემონტო ორგანიზაციებსა და ობიექტებზე;

გ) ორგანიზაციებსა და ობიექტებზე, რომლებიც სოფლის მეურნეობის პროდუქციას აწარმოებენ;

დ) კომუნალური მომსახურების დაწესებულებებში;

ე) ჯანმრთელობის დაცვის დაწესებულებებში.

2. მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიის მიერ მოხუცების, ინვალიდების, უპატრონოდ დარჩენილი და კანონმდებლობის შესაბამისად სოციალურად დაუცველი სხვა პირების მოვლა-პატრონობისათვის საქართველოს მოქალაქეების გამწესება ჩაითვლება არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურად.

3. მოქალაქეს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური შეუძლია გაიაროს სხვა სამსახურებსა თუ არასამხედრო-შრომით ფორმირებებშიც, რომელთა ნუსხას ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა. მოქალაქეს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური შეუძლია გაიაროს საქართველოს სამხედრო ძალების სამშენებლო, სამეურნეო და სხვა ქვედანაყოფებში შესაბამის სამოქალაქო თანამდებობაზე. (27.09.2013. N1384 ამოქმედდეს 2013 წლის ოქტომბრის მორიგი საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების მომენტიდან.)

4. საქართველოს მთავრობის ან/და საქართველოს პრემიერ-მინისტრის გადაწყვეტილებით მოქალაქე, რომელიც გადის არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურს, შეიძლება დასაქმდეს სტიქიური უბედურების შედეგების ლიკვიდაციაზე, მოსავლის აღების დროს სეზონურ სამუშაოზე და სხვა არასამხედრო ხასიათის სამუშაოზე. (27.09.2013. N1384 ამოქმედდეს 2013 წლის ოქტომბრის მორიგი საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების მომენტიდან.)

5. შრომის სახეობას და ადგილს, სადაც მოქალაქემ უნდა გაიაროს არასამხედრო,

ალტერნატიული შრომითი სამსახური, დაინტერესებული ორგანიზაციებიდან წარმოდგენილი შესაბამისი მოთხოვნების მიხედვით ადგენს მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისია, რომლის კომპეტენცია განისაზღვრება ამ კანონით და მის შესაბამისად საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიის დებულებით. (27.09.2013. N1384 ამოქმედდეს 2013 წლის ოქტომბრის მორიგი საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების მომენტიდან.)

6. მოქალაქეს, რომელიც გადის არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურს ეძლევა შესაბამისი საბუთი, რომელშიც აღნიშნულია შრომის სახეობა და ადგილი, სადაც მან უნდა გაიაროს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური.

მუხლი 6. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ვადა და უფლებამოსილი სამინისტრო (24.06.2011. N4962 ამოქმედდეს 2011 წლის 1 სექტემბრიდან.)

1. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ვადაა 18 თვე.

2. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის ვადის დასაწყისად ითვლება შესაბამისი მინისტრის ბრძანებაში მითითებული თარიღი.

3. არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის საკითხებს კოორდინაციას უწევს საქართველოს მთავრობის განკარგულებით განსაზღვრული უფლებამოსილი სამინისტრო, ხოლო ამ სამინისტროს ხელმძღვანელი არის ამ კანონით განსაზღვრული „შესაბამისი მინისტრი“.

თავი II

სამხედრო სამსახურის არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურით შეცვლის თანამიმდევრობა

მუხლი 7. განცხადება სამხედრო სავალდებულო სამსახურის არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურით შეცვლის შესახებ (29.07.2014 N2557)

მოქალაქე, რომელმაც უნდა გაიაროს სამხედრო სავალდებულო სამსახური და აქვს ამ ვალდებულების არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის ფორმით მოხდის ამ კანონით გათვალისწინებული დასაბუთებული მიზეზი, ვალდებულია სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის უწყების მიღებიდან 10 დღეში განცხადებით მიმართოს მუნიციპალიტეტის გამწვევ კომისიას, ხოლო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტში – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის რაიონის გამწვევ კომისიას (შემდგომ – გამწვევი კომისია).

მუხლი 8. გამწვევი კომისიის მიერ განცხადების განხილვა (29.07.2014 N2557)

1. გამწვევი კომისია შეისწავლის მოქალაქეს პირად საქმეს და მოიძიებს მასალებს, რომლებითაც დასტურდება მის მიერ მოყვანილი არგუმენტის სისწორე.

2. განცხადებელს უფლება აქვს, დაესწროს გამწვევი კომისიის სხდომას და დაასაბუთოს თავისი მოსაზრება.

3. გამწვევი კომისია ვალდებულია 20 დღეში განიხილოს მოქალაქის განცხადება და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნა, რომელიც მის პირად საქმესთან ერთად საბოლოო დასკვნისათვის ეგზავნება მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიას.

4. მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიას დასკვნა გამოაქვს მოქალაქის განცხადების, მისი პირადი საქმის და გამწვევი კომისიის დასკვნის მიღებიდან 1 თვეში.

5. მოქალაქის არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის ან გაწვევაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს და სათანადო ბრძანებას გამოსცემს შესაბამისი მინისტრი მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიის დასკვნის საფუძველზე.

6. თუ მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისია დააკმაყოფილებს განცხადებლის მოთხოვნას, ხოლო შესაბამისი მინისტრი გამოსცემს ბრძანებას, განცხადებელი ჩაირიცხება არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში.

მუხლი 9. გამწვევი კომისია (29.07.2014 N2557)

გამწვევი კომისია ადგენს მოქალაქის პირად საქმეს.

მუხლი 10. მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისია

1. მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისია:

ა) უზრუნველყოფს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გასავლელად მოქალაქის გაგზავნას კომისიის მიერ მითითებულ სამუშაო ადგილზე;

ბ) აწარმოებს მოქალაქის გაწვევას არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში;

გ) ხელმძღვანელობს მოქალაქეთა მიერ არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ორგანიზებას და მონიტორინგს უწევს მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის, ამ სამსახურის გავლის და მისი გავლის ორგანიზების სფეროებში გამწვევი კომისიის მუშაობას; (29.07.2014 N2557)

დ) დაინტერესებული ორგანიზაციებიდან წარმოდგენილი მოთხოვნების შესაბამისად ადგენს შრომის სახეობას და ადგილს, სადაც მოქალაქემ უნდა გაიაროს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური;

ე) ანაწილებს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ადგილებს;

ვ) იხილავს გამწვევი კომისიიდან შემოსულ განცხადებებს და მოქალაქეთა საჩივრებს; (29.07.2014 N2557)

ზ) იღებს გადაწყვეტილებებს მის კომპეტენციაში შემავალ საკითხებზე;

თ) არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის მოსამსახურის

განცხადების საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას ამ სამსახურის ვადამდე შეწყვეტის თაობაზე. (24.06.2011. N4962 ამოქმედდეს 2011 წლის 1 სექტემბრიდან.)

2. მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიას უფლება აქვს საქართველოს სამინისტროებსა და უწყებებს, აგრეთვე საწარმოებს, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს (საკუთრების ფორმის მიუხედავად) შესთავაზოს მუშახელი არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლისათვის.

3. საქართველოს სამინისტროები და უწყებები, აგრეთვე საწარმოები, ორგანიზაციები დაწესებულებები (საკუთრების ფორმის მიუხედავად), დაინტერესების შემთხვევაში, ვალდებული არიან ყოველწლიურად მიაწოდონ მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიას სათანადო მონაცემები არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურისათვის თავისუფალი სამუშაო ადგილების რაოდენობის შესახებ.

მუხლი 10¹. არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში

გაწვევის ორგანიზაციული უზრუნველყოფა (24.06.2011. N4962

ამოქმედდეს 2011 წლის 1 სექტემბრიდან.)

არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიის მუშაობასა და მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა განხორციელებას ორგანიზაციულად უზრუნველყოფს უფლებამოსილი სამინისტროს კომპეტენტური სამსახური.

მუხლი 11. სადავო საკითხების გადაწყვეტა (24.06.2011. N4962 ამოქმედდეს 2011 წლის 1 სექტემბრიდან.)

მოქალაქეს, რომელსაც უარი ეთქვა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევაზე, შეუმლია 10 დღის განმავლობაში სასამართლოში გაასაჩივროს შესაბამისი მინისტრის ბრძანება. სასამართლო ვალდებულია 10 დღის ვადაში განიხილოს საკითხი და მიიღოს გადაწყვეტილება შესაბამისი მინისტრის ბრძანების ძალაში დატოვების ან გაუქმების შესახებ.

თავი III არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლა

მუხლი 12. მოქალაქის გაწვევა არასამხედრო,
ალტერნატიულ შრომით სამსახურში

1. მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისია აფორმებს წვევამდელს და აძლევს გაწვევის საბუთს, სადაც აღნიშნულია არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ადგილი და გამოცხადების თარიღი.

2. მოქალაქე, რომელიც გადის არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით

სამსახურს,პროფესიული მომზადებისათვის შეიძლება გაიგზავნოს შესაბამის სასწავლებელში. სწავლის დრო მას ეთვლება არასამხედრო სამსახურად.

3. საწარმოს, ორგანიზაციის ან დაწესებულების ადმინისტრაციას, რომელმაც შესაბამისი მოთხოვნა გაუგზავნა მოქალაქეთა არასამხედრო,აღტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიას, არა აქვს უფლება უარი უთხრას მიღებაზე მოქალაქეს, რომელიც გამოცხადდა კომისიის მიერ გაცემული გაწვევის საბუთით.

4. არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე კომპეტენტური სამსახური არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურში მყოფი მოქალაქის დასაქმების შესახებ ხელშეკრულებას დებს დაინტერესებულ საწარმოსთან, ორგანიზაციასთან ან დაწესებულებასთან. (29.12.2006. N4303 ამოქმედდეს 2007 წლის 1 იანვრიდან)

მუხლი 13. არასამხედრო, აღტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის წესი
არასამხედრო, აღტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის წესი განისაზღვრება ამ კანონით და საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული დებულებით. (27.09.2013. N1384 ამოქმედდეს 2013 წლის ოქტომბრის მორიგი საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების მომენტიდან.)

მუხლი 14. იმ მოქალაქის უფლებები, რომელიც გადის

არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურს

1. მოქალაქე,რომელიც გადის არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურს,სარგებლობს საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებული ყველა უფლებით.

2. მოქალაქე არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურს, როგორც წესი,გადის თავისი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

3. მოქალაქეს, რომელიც გადის არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურს, არა აქვს უფლება ეკავოს ხელმძღვანელი ან მატერიალურად პასუხსაგები თანამდებობა,მოსთხოვოს ადმინისტრაციას უფრო მაღალი ხელფასი, მონაწილეობა მიიღოს გაფიცვებში.

4. ადმინისტრაციას, მოქალაქეთა არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიასთან შეუთანხმებლად, უფლება არა აქვს გაანთავისუფლოს ან გადაიყვანოს არასამხედრო, აღტერნატიული შრომითი სამსახურის მოსამსახურე სხვა სამსახურში.

მუხლი 15. პასუხისმგებლობა არასამხედრო, აღტერნატიული

შრომითი სამსახურის გავლისას

მოქალაქე, რომელიც გადის არასამხედრო, აღტერნატიულ შრომით სამსახურს, სამართალდარღვევის შემთხვევაში პასუხს აგებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 16. პასუხისმგებლობა არასამხედრო, აღტერნატიული

შრომითი სამსახურისაგან თავის არიდებისათვის

1. არასამხედრო,აღტერნატიული შრომითი სამსახურის მოსამსახურის მიერ

არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურისაგან თავის არიდება, სამსახურის შეწყვეტა, საპატიო მიზეზის გარეშე სამუშაო ადგილის მიტოვება, გაცდენა ან გამოუცხადებლობა არასამხედრო სამსახურის გასავლელად დანიშვნის, გადაყვანის, მივლინებაში გაგზავნის, შვებულებიდან ან საავადმყოფოდან დაბრუნების დროს, ისჯება გაცდენილი დღეების გაორმაგებით. ამ გადაწყვეტილების მიღების და გაფორმების უფლება მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიასთან შეთანხმებით აქვს იმ საწარმოს, ორგანიზაციის ან დაწესებულების ადმინისტრაციას, სადაც მოქალაქე გადის არასამხედრო სამსახურს.

2. შრომის დისციპლინის სისტემატური დარღვევისათვის ადმინისტრაციას შეუძლია მოქალაქეს არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის ვადა გაუხანგრძლივოს 3 თვით, რის შესახებაც 10 დღის განმავლობაში აცნობებს მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიას.

მუხლი 17. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის დამთავრება ან ვადამდე შეწყვეტა

1. მოქალაქე, რომელსაც გაუვიდა არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურისათვის ამ კანონით დაწესებული ვადა, სამსახურიდან თავისუფლდება და ჩაირიცხება არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის თადარიგში.

2. მოქალაქე, რომელიც განთავისუფლდა არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურიდან, ვალდებულია დადგენილი ვადის გასვლიდან 5 დღეში გამოცხადდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობაში/მერიაში, ხოლო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტში – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის რაიონის გამგეობის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულში აღრიცხვაზე დასადგომად. (29.07.2014 N2557)

3. მოქალაქე, რომელიც გადის არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურს, შეიძლება ვადამდე დაითხოვონ იმ მიზეზით, რა მიზეზითაც, კანონმდებლობის შესაბამისად, ვადამდე ითხოვენ სამხედრო სამსახურიდან, ან შეიძლება პირადი განცხადების საფუძველზე არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურიდან გადაიყვანონ სამხედრო სამსახურში. არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურიდან სამხედრო სამსახურში გადაყვანისას არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში უკვე გავლილი ვადა სამხედრო სამსახურად არ ჩაითვლება.

მუხლი 18. სამსახური რეზერვში

1. მოქალაქე, რომელმაც მოიხადა არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური, რეზერვში ირიცხება 50 წლის ასაკამდე.

2. მოქალაქე, რომელმაც მოიხადა არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური და ჩარიცხულია რეზერვში, შეიძლება გაიწვიონ სტიქიური უბედურებების და ავარიების შედეგების ლიკვიდაციის სამუშაოებზე, ასევე მობილიზაციის ან საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების დროს. გაწვევის ვადა განისაზღვრება შესაბამისი ნორმატიული აქტით.

**მუხლი 18¹. სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების
არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის
დეპარტამენტის ლიკვიდაციასთან დაკავშირებით
განსახორციელებელი ღონისძიებანი**

1. სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის დეპარტამენტი ლიკვიდირებულ იქნება.
2. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ უზრუნველყოს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების –არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის დეპარტამენტის სალიკვიდაციო კომისიის შექმნა და განახორციელოს ლიკვიდაციისათვის საჭირო ღონისძიებები.
3. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ განსაზღვროს ლიკვიდირებული სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის დეპარტამენტის უფლებამონაცვლე. (29.12.2006. N4303 ამოქმედდეს 2007 წლის 1 იანვრიდან)

**მუხლი 18². ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი
აქტების იურიდიული ძალის შენარჩუნება (24.06.2011. N4962 ამოქმედდეს
2011 წლის 1 სექტემბრიდან)**

საქართველოს მთავრობის მიერ არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევასთან დაკავშირებით უფლებამოსილი სამინისტროს განსაზღვრა არ იწვევს არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევასთან დაკავშირებით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მიერ გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების მოქმედების ავტომატურ შეწყვეტას.

თავი IV დასკვნითი დებულებანი

**მუხლი 19. კანონის ამოქმედება
ეს კანონი ამოქმედდეს 1998 წლის 1 იანვრიდან.**

**მუხლი 20. ნორმატიული აქტები, რომლებიც ძალას კარგავენ
ამ კანონის ამოქმედების შემდეგ**

ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს:

ა) "არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ"საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 14 ივნისის დადგენილება (საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1991 წ., N 6, მუხ. 435);

ბ) "არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ"საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 14 ივნისის კანონი(საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1991 წ., N 6, მუხ. 436);

გ) "მოქალაქის მიერ არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის დროებითი დებულების სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე" საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 14 ივნისის დადგენილება (საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1991 წ., N 6, მუხ. 437);

დ) "მოქალაქის მიერ არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის დროებითი დებულება" (საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1991 წ., N 6, მუხ. 438).

მუხლი 21. მისაღები ნორმატიული აქტების ნუსხა (24.06.2011. N4962)

1. ეთხოვოს საქართველოს პრეზიდენტის, 1998 წლის 1 იანვრამდე დაამტკიცოს:

ა) მოქალაქეთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევის სახელმწიფო კომისიის დებულება და შემადგენლობა;

ბ) არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის დებულება.

2. საქართველოს მთავრობამ უზრუნველყოს ამ კანონით გათვალისწინებული უფლებამოსილი სამინისტროს განსაზღვრა.

3. უფლებამოსილმა სამინისტრომ უზრუნველყოს შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტების გამოცემა ამ კანონთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად. აღნიშნული აქტების გამოცემამდე მოქმედ კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებს შეუნარჩუნდეს იურიდიული ძალა.

საქართველოს პრეზიდენტი

ედუარდ შევარდნაძე

თბილისი,

1997 წლის 28 ოქტომბერი.

N 1012-II